

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Parlan locaties Beverwijk, Haarlem, Heerhugowaard, IJmuiden

Toezicht JeugdzorgPlus

Rapport Parlan

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Het is van grote waarde dat kinderen een vaste woonplek hebben. Dit helpt probleemgedrag te verminderen. We zijn trots op het feit dat het medewerkers lukt om niet het zichtbare probleemgedrag maar de behoeften van de kinderen als uitgangspunt te nemen. Het lukt om kinderen niet weg te sturen: we bieden onvoorwaardelijke begeleiding. We maken nauwelijks gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen. We zien dat (agressie)problemen in de loop van het verblijf afnemen. We zijn trots op de inzet en vasthoudendheid van de medewerkers. Kleinschaligheid in deze vorm werkt.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

Medewerkers zullen naast training ook coaching krijgen volgens de Triple-C methodiek. Hierbij focussen we op het omgaan met onveilige situaties voor kinderen en medewerkers. Om een betere samenwerking met scholen te krijgen, zodat ook kinderen in het onderwijs niet uitgeplaatst worden, zal een extra medewerker worden aangesteld. Ondanks dat we relatief weinig maatregelen toepassen, zal extra aandacht gaan naar het registreren en de afhandeling ervan. Continue monitoring is nodig om het doel te behalen om geen vrijheidsbeperkende maatregelen toe te passen.

Dit hebben wij nodig om te kunnen verbeteren:

We hebben tijd en geld nodig voor doorontwikkeling. Enerzijds om met zorgaanbieders, gemeenten en onderwijs, de visie van onvoorwaardelijke begeleiding te omarmen. Het helpt als gemeenten en onderwijs hierin een stevige rol pakken. Anderzijds is er tijd nodig voor medewerkers om te reflecteren op hun handelen, zodat zij dit werk vol kunnen houden.

Tevens vragen wij erkenning van het moeilijke vak van deze medewerkers. Tot slot zijn capaciteitsfinanciering en een redelijke kostprijs noodzakelijk om deze mooie nieuwe vormen beschikbaar te houden voor de kinderen die dit nodig hebben.

Conclusie van de inspectie

De inspectie concludeert dat de medewerkers van Parlan zich inzetten en vasthoudend zijn (een 'lange adem' hebben) voor jongeren met complexe problematiek, die niet of beperkt gemotiveerd zijn voor hulp en een gevaar voor zichzelf of hun omgeving vormen. Binnen Parlan leeft breed de visie om gedrag van jongeren duurzaam om te buigen zonder inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. Parlan slaagt er op een aantal locaties in om nauwelijks tot geen vrijheidsbeperkende maatregelen toe te passen.

Tegelijkertijd is de inspectie van oordeel dat Parlan voor jongeren die een gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen, onvoldoende inzet om de (acute) ontwikkelingsbedreiging van de jongere weg te nemen en de veiligheid van anderen te borgen. Op een aantal locaties worden (beperkt) vrijheidsbeperkende maatregelen toegepast, terwijl de wettelijke grondslag hiervoor ontbreekt.

De inspectie concludeert dat Parlan bij het kunnen bieden van passende hulp en de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen volgens het 'nee, tenzij'-principe ook afhankelijk is van externe factoren. De inspectie vraagt om een verbeterplan op de punten waar binnen Parlan verbetering nodig is. Daar waar de samenwerking met de opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners nodig is om verbetering te realiseren, wordt van alle partijen een gedeelde verantwoordelijkheid verwacht om te komen tot een passende oplossing geredeneerd vanuit het belang van de jongeren.

1 Inleiding

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd voert toezicht uit naar de ombouw van de JeugdzorgPlus. Als onderdeel van dit toezicht voerde de inspectie in december 2023 toezicht uit bij locaties van Parlan in Beverwijk, Haarlem, Heerhugowaard en IJmuiden. In dit rapport staan de uitkomsten van dit toezicht.

Aanleiding: Verbetering is nodig in JeugdzorgPlus voorzieningen

De aanleiding voor het toezicht is de snelle afname van het aantal plaatsingen van jongeren in de gesloten jeugdhulp. De inspectie maakt zich zorgen dat, tijdens maar ook na de ombouw van de JeugdzorgPlus, jongeren en gezinnen die complexe problemen hebben, niet tijdig passende hulp (van voldoende kwaliteit) krijgen. Meer informatie over de ombouw JeugdzorgPlus en de aanleiding van het toezicht staat nader beschreven in een [toelichting](#) die de inspectie op haar website publiceerde.

Om te bepalen waar het toezicht van de inspectie zich precies op moest richten, voerde de inspectie begin 2023 een eerste verkennend toezicht uit. Zo spraken inspecteurs met 81 jongeren over hun ervaringen met de hulp die zij ontvingen. In deze [publicatie](#) van juli 2023 staan de eerste bevindingen van de inspectie en ook waar de inspectie zich het meeste zorgen om maakt. De inspectie vindt namelijk dat verbetering binnen de JeugdzorgPlus nodig is. In het bijzonder als het gaat om toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen. Uit de gesprekken met jongeren blijkt dat vrijheidsbeperkende maatregelen nog té veel worden toegepast. Andere aandachtspunten zijn het voorkomen van overplaatsingen, de tijdigheid en beschikbaarheid van passende hulp en het organiseren van passend onderwijs/dagbesteding gedurende het verblijf van jongeren in de JeugdzorgPlus.

Door toezichtbezoeken uit te voeren bij alle JeugdzorgPlus instellingen maakt de inspectie inzichtelijk in hoeverre de instellingen op dit moment voldoen aan de veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen, en waar de meeste prioriteiten liggen in het verbeteren van de kwaliteit. De veldnormen zijn, vooruitlopend op het in werking treden van de wet rechtspositie gesloten jeugdhulp, door de sector opgesteld en zij hebben zich aan de toepassing hiervan met ingang van 1 juli 2023 gecommitteerd. De inspectie wil instellingen stimuleren om hun eigen veldnormen te hanteren en ontwikkelingen in het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen bevorderen en versnellen. Daarnaast haalt de inspectie tijdens het toezicht informatie op over interne en externe factoren die het toepassen van de veldnormen en het bieden van tijdige en passende hulp en onderwijs/dagbesteding bevorderen of belemmeren, zowel op niveau van de instelling als op regionaal en landelijk niveau.

Nadat de inspectie de vijftien toezichtonderzoeken heeft uitgevoerd bij alle locaties van de JeugdzorgPlus instellingen, stelt zij een overkoepelende rapportage op. Doel hiervan is om rode

draden en externe factoren die de ontwikkelingen in de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg en het terugdringen van vrijheidsbeperking belemmeren te adresseren bij stakeholders op regionaal en landelijk niveau.

Opzet van het onderzoek

Voor het toezicht hanteert de inspectie vijf thema's:

1. Passende hulp en onderwijs/dagbesteding
2. Preventie van vrijheidsbeperking
3. Uitvoering en toetsing van vrijheidsbeperkende maatregelen
4. Evaluatie en reflectie
5. Bestuurlijke organisatie en cultuur van team en organisatie

Voor thema 1 maakt de inspectie gebruik van de thema's 'uitvoering hulp' en 'uitvoering doorlopend & geïntegreerd dagprogramma' uit het Kwaliteitskader JeugdzorgPlus 2.0, maart 2019.

- [Kwaliteitskader-JeugdzorgPlus-2.0.pdf \(jeugdzorgnederland.nl\)](#)

Daarnaast maakt de inspectie voor dit thema gebruik van de definitie van passende hulp zoals gehanteerd vanuit het programma passende hulp.

- [Toezicht op passende jeugdhulp | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd \(igj.nl\)](#)

Voor de thema's 2 t/m 5 maakt de inspectie gebruik van de Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen, oktober 2022

- [JEU-Veldnormen-okt2022-2.pdf \(jeugdzorgnederland.nl\)](#)

De inspectie gebruikt voor dit toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen wordt met elkaar vergeleken en gewogen. De bronnen die de inspectie voor dit toezicht gebruikt zijn terug te vinden in de bijlage.

De ombouw van JeugdzorgPlus in Noord-Holland

De regio waar Parlan werkt beslaat verschillende jeugdhulpregio's: Zuid-Kennemerland, IJmond, Noord-Kennemerland, West-Friesland en de Kop van Noord-Holland. Het Noord-Hollandse plan *Een Thuis voor Noordje* is van toepassing op deze regio's, net als op de regio's Amsterdam-Amstelland, Gooi- en Vechtstreek, Haarlemmermeer en Zaanstreek-Waterland. Dit plan, vastgesteld in december 2021, gaat (o.a.) in op het realiseren van kleinschalige woonvoorzieningen als alternatief voor de JeugdzorgPlus. Voorafgaand aan het plan was een grote JeugdzorgPlusvoorziening van Parlan (Transferium Jeugdzorg) al gesloten. In Noord-Holland zijn de JeugdzorgPluslocaties van Levvel (Duivendrecht en Pinq) en Horizon (Antonius) nog in gebruik.

De regio's Noord-Kennemerland, West-Friesland en de Kop van Noord-Holland hebben een contract met iHub voor wat betreft de JeugdzorgPlus. Jongeren uit die regio's worden in beginsel bij Antonius geplaatst. Jongeren met een gesloten machtiging uit de regio's Amsterdam-Amstelland, Haarlemmermeer en Zaanstreek-Waterland bij Levvel. In IJmond en Zuid-Kennemerland wordt

gewerkt met vier consortia, die elk alle jeugdhulp aan kinderen en jongeren uit de regio moeten kunnen leveren (inclusief de doelgroep JeugdzorgPlus). Parlan maakt deel uit van één van de vier consortia, PlanetYoung¹. Uit de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland worden in beginsel géén kinderen bij Levvel of Antonius geplaatst.

Een thuis voor Noordje is het plan om de best passende zorg te realiseren voor kinderen die niet thuis kunnen opgroeien, noch in een pleeggezin of gezinshuis. Het plan bevat de volgende tien leidende principes als uitgangspunten:

- (Gezamenlijke) verantwoordelijkheid voor een jongere
- Luisteren naar en aansluiten bij behoefte van de vraagsteller, gezamenlijke oplossingen
- Een integraal plan voor meerdere leefdomeinen
- Een ononderbroken (continue) leer- en ontwikkelingslijn voor iedere jongere
- Ouders en jongere worden goed ondersteund zodat hij/zij thuis kan blijven
- Een jongere komt in een nieuw thuis waar hij/zij mag blijven wonen, als het thuis wonen niet langer mogelijk is
- Bij crisis de zorg naar het gezin brengen in plaats van de jongere naar de zorg
- 0% separaties en eveneens 0% dwang en drang
- (Zorg & onderwijs) ontwikkelingsgericht
- Handelen vanuit kostenbewustzijn en de meest effectieve passende oplossing.

Uit een aanvulling op het bovenregionale plan van de regio's IJmond / Zuid-Kennemerland (februari 2023) komt naar voren dat in heel Noord-Holland in totaal zo'n 30 tot 35 kleinschalige woonvoorzieningen zouden moeten worden gerealiseerd. Uit de notitie blijkt ook dat dit om extra middelen vraagt, maar dat de aanbieders noch de gemeenten de kosten daarvoor kunnen dragen.

In mei 2023 is een uitvoeringsagenda gemaakt voor *Een Thuis voor Noordje*, waarin de activiteiten van het Bovenregionaal Expertisewerk voor 2023 zijn opgenomen. De activiteiten zijn onderzoek naar en advisering op benodigde capaciteit voor de doelgroep, het uitwerken van verschillende opties om tot passende financiering van zowel de kleinschalige woonvoorzieningen als de grootschaligere gesloten voorzieningen te komen, het ontwikkelen van bovenregionale ambulante teams ter ondersteuning van de kleinschalige woonvoorzieningen en het ontwikkelen van een blauwdruk voor regionale ambulante teams (intensief) die als opdracht hebben om uithuisplaatsingen te voorkomen.

Beschrijving Parlan

Parlan staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 37111182. Bij Parlan werken ruim 700 medewerkers. Parlan biedt hulp en behandeling aan ongeveer 3.000 kinderen en jongeren in Noord-Holland die door complexe problematiek of situatie in hun ontwikkeling worden bedreigd. Parlan heeft ambulante hulpaanbod, pleegzorgbegeleiding (aan ongeveer 500 pleeggezinnen), zestien studio's en vijf (residentiële) kleinschalige woonvoorzieningen (KWV).

¹ Planet Young is een samenwerking van zes zorgaanbieders: Ons Tweede Thuis, Levvel, Zijn, Parlan, De Opvoedpoli (onderdeel van iHUB) en GGZ Noord-Holland Noord.

Daarnaast heeft Parlan twee grotere locaties in Den Helder, waarvan één omgebouwd zal worden naar een KVV in 2024 en twee locaties in Alkmaar die meer individueel zijn vormgegeven. Verder werkt Parlan met zo'n 30 gezinshuizen samen. Het uitgangspunt van Parlan is dat kinderen het best opgroeien in hun eigen omgeving, waar nodig met steun van (meer of minder) intensieve ambulante begeleiding. Deze begeleiding vindt sinds begin 2023 plaats vanuit regionale integrale teams (RIT's), bestaande uit behandelaren met verschillende specialismen en kan zorg leveren aan een gezin met complexe, meervoudige problemen.

Dit uitgangspunt betekent dat na aanmelding gewerkt wordt met de 'best passende start' (zie ook thema 1) om te kijken wat kind of de jongere en zijn gezin nodig heeft. Ook als de kinderrechter voor dit kind of de jongere een gesloten machtiging heeft afgegeven. De machtiging wordt dan niet 'verzilverd'. Het RIT van Parlan is betrokken tot er (indien nodig) een verblijfspark beschikbaar is in een KVV of studio. In de praktijk zijn hierdoor in de KVV vrijwel geen kinderen met een machtiging JeugdzorgPlus. In 2023 is één jongere in één van de KVV geplaatst met een niet verzilverde gesloten machtiging. Op het moment van rapportage (januari 2024) verblijven er geen jongeren met een gesloten machtiging bij Parlan.

De inspectie heeft kleinschalige woonvoorzieningen (KVV) van Parlan bezocht die zijn aangemerkt als JeugdzorgPluslocaties in Haarlem en IJmuiden. Hoewel de locaties zijn aangemerkt als locaties voor gesloten jeugdzorg, is het beleid dat Parlan geen vrijheidsbeperkende maatregelen toepast op deze locaties. Als een jongere een machtiging gesloten jeugdzorg heeft, wordt deze niet 'verzilverd'. Dat wil zeggen dat vrijheidsbeperkende maatregelen in de praktijk niet worden toegepast, ook als dit wel mag indien een jongere een machtiging heeft, omdat de locatie is aangewezen als gesloten jeugdhulplocatie.

De IGJ heeft besloten deze locaties wel te bezoeken in het kader van het toezicht rond de ombouw van de JeugdzorgPlus en hierbij dezelfde normen te hanteren als bij het toezicht bij de overige JeugdzorgPlus instellingen. In overleg met Parlan heeft de IGJ ook een kleinschalige woonvorm in Beverwijk en een kleinschalige woonvorm en studio's bezocht in Heerhugowaard die niet zijn aangemerkt als JeugdzorgPluslocatie, maar waar wel jongeren verblijven die overeenkomstige kenmerken hebben met de doelgroep van de JeugdzorgPlus e/o die eerder in een JeugdzorgPlus voorziening verbleven. De inspectie wil met haar toezicht zicht krijgen op de mate waarin jongeren ook in deze woonvormen passende hulp krijgen, en de mate waarin eventuele vrijheidsbeperking wordt toegepast.

De locatie in Haarlem is een regulier woonhuis in een woonwijk, waarin vier jongeren wonen vanaf twaalf jaar. De locatie in Beverwijk is een woonhuis waarin vier kinderen vanaf acht jaar kunnen wonen; momenteel wonen er kinderen vanaf twaalf jaar. Het pand in Beverwijk is een hoekhuis in het centrum van de stad. In het woonhuis in IJmuiden wonen vier jongeren vanaf twaalf jaar. Aan de woning in IJmuiden zijn drie aanpalende studio's verbonden. Aan de binnentuin zijn de voordeuren van de studio's. Er is vanuit de woonkamer zicht op de voordeuren. Op alle locaties is 24 uur per dag begeleiding aanwezig.

De KVV in Heerhugowaard is niet aangemerkt als JeugdzorgPluslocatie en betreft een pand met een centrale voordeur en vijf inpandige studio's, waarin vier jongeren vanaf vijftien jaar verblijven. Er is een aparte ruimte voor de pedagogisch medewerkers, die hier 24 uur per dag zijn. De dertien studio's in Heerhugowaard zijn evenmin aangemerkt als Jeugdzorgpluslocatie. De jongeren die hier wonen zijn gehuisvest in een appartementencomplex waar ook andere huurders wonen. De jongeren in de studio's zijn vijftien jaar of ouder. De aan de studio's verbonden pedagogisch medewerkers hebben een eigen studio in hetzelfde appartementencomplex, hier is 24 uur per dag begeleiding aanwezig. Op alle genoemde locaties geldt dat de jongeren er kunnen blijven wonen tot hun 23e (of eerder, wanneer de jongere dit wil).

Bij de bezochte kleinschalige woonvoorzieningen en de studio's werken pedagogisch medewerkers met en zonder SKJ-registratie. De medewerkers benoemen dat de opleidingseis minimaal MBO 4 pedagogiek of social work is en dat Parlan stimuleert dat medewerkers aanvullend een HBO-opleiding of een EVC-traject volgen. Aan alle woonvormen zijn basis-gedragswetenschappers en een (superviserende) BIG-geregistreerde gedragswetenschapper verbonden.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Passende hulp

De inspectie concludeert dat de medewerkers van Parlan zich inzetten en vasthoudend zijn (een 'lange adem' hebben) voor jongeren met complexe problematiek, die niet of beperkt gemotiveerd zijn voor hulp en een gevaar voor zichzelf of hun omgeving vormen. Het is voor de jongeren van grote waarde dat zij een vaste woonplek hebben waar zij mogen blijven. Met de inzet van de Triple C-methodiek beogen de medewerkers het probleemgedrag van de jongeren langzaam, maar duurzaam, om te buigen.

Tegelijkertijd is de inspectie van oordeel dat Parlan voor jongeren die een gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen, onvoldoende inzet om de (acute) ontwikkelingsbedreiging van de jongere weg te nemen en de veiligheid van anderen te borgen. De inspectie ziet verder dat verbetering nodig is in de samenwerking met het onderwijs.

Terugdringen inzet vrijheidsbeperkende maatregelen

De inspectie concludeert dat de medewerkers van Parlan er in slagen om met behulp van de Triple-C methodiek alternatieve interventies in te zetten die (agressie)incidenten helpen te voorkomen. Parlan slaagt er op een aantal locaties in om nauwelijks tot geen vrijheidsbeperkende maatregelen toe te passen. Behalve de methodiek is ook de kleinschaligheid hierin een werkzame factor.

De inspectie concludeert daarnaast dat op een aantal locaties wel vrijheidsbeperkende maatregelen worden toegepast (zoals kamercontrole, voordeur op slot en vastpakken terwijl er geen sprake is van een noodsituatie). Dit terwijl de wettelijke grondslag hiervoor ontbreekt, omdat de jongeren hier verblijven zonder machtiging gesloten plaatsing. Wanneer vrijheidsbeperkende maatregelen herhaaldelijk bij een jongere moeten worden toegepast vanwege acute noodsituaties, dan is het noodzakelijk hierop te reflecteren en af te wegen of de geboden hulp voor deze jongere wel passend is en wat er nodig is om meer passende hulp binnen de wettelijke kaders te bieden. Bijvoorbeeld door een gesloten machtiging aan te vragen en bij de uitvoering conform de veldnormen te handelen (zoals het opstellen en gebruiken van signaleringsplannen, registratie en evaluatie van de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen).

De inspectie concludeert daarnaast dat verbetering nodig is ten aanzien van de actieve betrokkenheid van vertrouwenspersonen bij de jongeren die in de KWV en de studio's wonen en het actief informeren van jongeren en ouders over de klachtenprocedure.

Randvoorwaarden

De inspectie concludeert dat Parlan bij het kunnen bieden van passende hulp en de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen volgens het 'nee, tenzij'-principe ook afhankelijk is van externe factoren. Het ontbreekt in de regio aan een toereikend aanbod van passende (vervolg)hulp met verblijf. Daarnaast heeft Parlan te maken met (reeds eerder door de inspectie geconstateerde) knelpunten in de toeleiding naar en financiering van (aanvullende) hulp.

De inspectie vindt verder dat Parlan meer aandacht moet hebben voor de bij de inspectie geuite zorgen van medewerkers over hun eigen veiligheid en die van de jongeren. De inspectie constateert handelingsverlegenheid en een normvervaging bij de medewerkers ten opzichte van de ernstige risico's die jongeren (en medewerkers) soms lopen, dat wil zeggen dat de acceptatie van deze risico's en feitelijke gevaarlijke situaties hoog is. Ook vindt de inspectie dat Parlan overdag voldoende personeel moet inzetten (zeker indien meerdere jongeren geen dagbesteding hebben) en dat zzp'ers (bij)geschoold moeten worden in de gehanteerde methodieken.

Vervolg

In reactie op het conceptrapport heeft Parlan de inspectie laten weten dat zij aan de slag gaat met de genoemde verbeterpunten in het rapport. De inspectie vindt dat Parlan in haar reactie nog onvoldoende ingaat op de zorgen van medewerkers over de onveiligheid die zij soms voor zichzelf en voor de jongeren ervaren. De inspectie verwacht dat Parlan alle verbeterpunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen inclusief termijnen waarbinnen deze maatregelen geïmplementeerd zijn. Dit verbeterplan moet voor 22 maart 2024 aan de inspectie worden verzonden. Het plan wordt getoetst op volledigheid, ambitie en realisme.

Waar de samenwerking met opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners nodig is in het kunnen voldoen aan de gestelde normen en het bewaken van voldoende beschikbaar passend hulpaanbod in de regio, verwacht de inspectie dat alle partijen een gedeelde verantwoordelijkheid voelen om te komen tot een passende oplossing geredeneerd vanuit het belang van de jongeren.

De veldnormen bevatten de aankondiging dat deze regelmatig, op basis van de ervaringen, geëvalueerd worden. Gezien de geconstateerde overeenkomsten bij de JeugdzorgPlus instellingen in de registratie en evaluatie van vrijheidsbeperkende maatregelen, roept de inspectie Parlan op om, samen met de overige JeugdzorgPlus aanbieders, tenminste op deze thema's het gesprek te voeren over de ervaringen die zijn opgedaan bij het implementeren van de veldnormen en te bezien of bijstelling van de veldnormen nodig is. Dit met inachtneming van de vereisten die de Wet rechtspositie gesloten jeugdzorg aan de registratie stelt.

Tevens gaat de inspectie in gesprek met vertegenwoordiging van de gemeenten uit de jeugdhulpregio's in Noord-Holland over de randvoorwaarden en de inspanningen die nodig zijn om te komen tot een kwalitatief en kwantitatief toereikend en passend hulpaanbod voor de complexe doelgroep die de JeugdzorgPlus bedient.

Op basis van het verbeterplan en de uitkomst van het gesprek met de regio bepaalt de inspectie het vervolg op dit toezichttraject.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie beschrijft per thema wat haar bevindingen zijn en licht deze toe. Ook heeft zij aandacht voor de factoren die op de thema's van invloed zijn en beschrijft deze onder de verschillende thema's.

Thema 1: Passende hulp en onderwijs/dagbesteding

Jongeren en hun ouders hebben recht op tijdig passende en ononderbroken hulp en onderwijs/dagbesteding. De inspectie beschrijft bij dit thema of het de organisatie lukt om dit te realiseren en welke factoren een rol spelen indien dit niet lukt.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op het betreffende thema.

Thema	
1	Passende hulp en onderwijs/dagbesteding
De inspectie verwacht dat de instelling aan iedere jongere passende hulp en dagbesteding biedt die aansluit op het plan met een verklarende analyse. Tevens verwacht de inspectie dat de hulp bijdraagt aan het afwenden van de onveiligheid/ontwikkelingsbedreiging van de jongere en dat het gezin deze hulp tijdig en ononderbroken ontvangt.	

Bevindingen van de inspectie

Verklarende analyse

De gedragswetenschappers van Parlan geven aan dat een jongere een enkele keer met een verklarende analyse binnenkomt, als de aanmelding via het RET is gedaan. De meeste jongeren hebben een verwijzing vanuit een lokaal team of vanuit de jeugdbescherming, dan is er geen verklarende analyse.

De ouders die de inspectie heeft gesproken, zijn niet bekend met de verklarende analyse. Ook in de onderzochte dossiers heeft de inspectie geen verklarende analyse teruggevonden. De verwijzers die de inspectie heeft gesproken, geven aan momenteel getraind te worden in het maken van een verklarende analyse.

Parlan werkt volgens de gedragswetenschappers met 'de best passende start'. Dat is een brede intake, met de jongere, ouders en de verwijzer. Bij het reguliere toegangsproces wordt een jongere door medewerkers van het RIT behandeld. Als het RIT aangeeft dat het thuis, in pleegzorg of een gezinshuis niet gaat, dan meldt het RIT de jongere samen met de verwijzer aan voor een KVV.

Passende hulp

Ouders, verwijzers, jongeren en medewerkers benoemen dat de betrokkenheid en nabijheid van medewerkers en het werken met de Triple-C methodiek belangrijke redenen zijn waarom zij de hulp bij de kleinschalige woonvoorzieningen passend vinden.

Het werkdocument / handboek 'Wat is een KWV?' bevat een beschrijving van de Triple-C methodiek. Hierin staat dat dit een orthopedagogische behandelmethodiek is die gehechtheidsbevorderend is. Triple-C neemt niet het probleemgedrag of de stoornis als uitgangspunt, maar de menselijke behoeften. Doel van Triple-C is 'het gewone leven ervaren', met alles wat daarbij hoort: een plek waar je je veilig en thuis voelt, mensen op wie je kunt bouwen en een betekenisvolle invulling van de dag. Als dit nodig is, krijgen jongeren die in een KWV of studio verblijven aanvullend ambulante behandeling vanuit een RIT, waarin behandelaren met verschillende specialismen werken. In de praktijk verschilt het per gemeente van herkomst in hoeverre voor een jongere de passende aanvullende hulp geboden kan worden in verband met de financiering, zo vertellen de medewerkers en gedragswetenschappers (zie thema 5).

De medewerkers vertellen dat zij in de nabijheid van de jongeren blijven, rustig praten en gericht zijn gericht op het positieve. Als voorbeeld vertellen ze dat ze bij 'te' late thuiskomst zeggen: 'fijn dat je er weer bent, ga lekker slapen, morgen praten we verder', en niet direct ingaan op het feit dat de jongere zich niet aan de afspraken heeft gehouden. Zij blijven ook bij bijvoorbeeld verbale bedreiging rustig benoemen dat zij er 'zijn' voor de jongeren, zien dat hij/zij het moeilijk heeft en willen praten als zij dat weer kunnen.

De gedragswetenschappers benoemen dat de inzet op het normale leven aansluit bij wat nodig is voor de jongeren. Voor de jongere kinderen is dat bijvoorbeeld samen tanden poetsen of samen opruimen. Ook de langdurige betrokkenheid van vaste medewerkers, het 'verdragen' en de 'lange adem' die Parlan heeft met een jongere en het gegeven dat een jongere onvoorwaardelijk bij Parlan mag blijven, noemen zij als positieve elementen in de aanpak, die bijdragen aan passende hulp. Jongeren voelen zich volgens de medewerkers hierdoor veilig en serieus genomen. In de gesprekken met ouders komt meermaals naar voren dat zij het waardevol vinden dat de jongeren een vaste woonplek hebben tot aan hun volwassenheid en in principe niet worden overgeplaatst/doorgeplaatst als gevolg van gedrag of steeds groter wordende complexiteit van problematiek. Doordat de begeleiding dit uitdraagt in de bejegening naar de jongeren, draagt dit bij aan het gevoel van bestaansrecht en hechting. Daarnaast is de kleinschaligheid een succesfactor, de kleine groepen maken de betrokkenheid bij en aandacht voor de jongeren mogelijk. Volgens de bestuurder is het aantal agressie-incidenten drastisch afgenomen sinds kleinschalig wordt gewerkt.

Medewerker: "Je ziet de groei. Voorheen zouden ze de hele tent afbreken, nu kun je een uur aan tafel zitten met ze."

'De lange adem' betekent bijvoorbeeld dat het bij tien pogingen om een jongere te activeren en van zijn kamer te laten komen, het misschien één keer lukt, zo vertellen de medewerkers. Het uitgaan van de autonomie van de jongeren en de ruimte om eigen keuzes te kunnen maken (ook al zijn deze soms risicovol), maken deel uit van de visie van Parlan die in de hele organisatie wordt doorleefd en zo wordt uitgevoerd. Deze visie klinkt door in alle gesprekken die de inspectie heeft gevoerd. Medewerkers maken hier met de gedragswetenschappers in de praktijk bewuste afwegingen in, ze bespreken met elkaar wat de mogelijke consequenties zijn van het bieden van ruimte aan een jongere en bespreken ook wat dit voor de medewerkers betekent. De inspectie leest in de hulpverleningsplannen van de jongeren de inzet van de Triple C-methodiek niet terug. De hulpverleningsplannen die de inspectie heeft ingezien zijn summier en inhoudelijk beperkt. In de dossiers ziet de inspectie geen risico-inschattingen ter onderbouwing van de hulpverlening.

Medewerkers benoemen dat het uitgaan van de autonomie van de jongeren "wel echt drukt op hun verantwoordelijkheid naar ouders toe", omdat ouders verwachten dat hun kind veiligheid wordt geboden. Uit de gesprekken met ouders hoort de inspectie dat sommige ouders ook kritisch zijn. Zij ervaren dat Parlan de ontwikkelingsbedreiging of het gevaar dat hun kind loopt onvoldoende wegneemt. Ouders geven aan dat er te weinig grenzen aan hun kind worden geboden. Of dat de hulp aan hun kind te vrijblijvend is, waardoor het onvoldoende leert op weg naar zelfstandigheid. Ook de medewerkers plaatsen kanttekeningen bij de vraag of de jongeren altijd passende hulp wordt geboden die bijdraagt aan het afwenden van de ontwikkelingsbedreiging. Bijvoorbeeld wanneer jongeren die nog niet toe zijn aan zelfstandigheid, toch in een studio worden geplaatst. Of omdat jongeren zichzelf in 'ongelofelijk onveilige situaties' kunnen brengen door langdurig en (zeer ernstig) drugsgebruik, door in gezelschap van criminelen te verkeren of situaties waarin een jongere (herhaaldelijk) in onveilige situaties terecht komt waarin misbruik plaatsvindt. Het komt voor dat jongeren ook in de woningen en studio's (overmatig) alcohol en drugs gebruiken en er is een situatie geweest waarbij vuurwapens aanwezig waren in de woning.

Begeleiders geven aan dat zij zich soms handelingsverlegen voelen. De inspectie hoort en leest ook in incidentenregistraties in de dossiers terug dat medewerkers hun eigen tijd en goederen inzetten voor bijvoorbeeld het halen en brengen van kinderen van en naar school of ouders, waarbij ook risicovolle situaties ontstaan. Bijvoorbeeld dat een begeleider meermaals moet stoppen langs de kant van de weg omdat de jongere hem schopt en slaat tijdens het rijden. Of dat deze met het hamertje dat in de auto vastzit (voor het inslaan van ruiten) dreigend heen en weer zwaait. De inspectie ziet tijdens het bezoek aan één van de woonvoorzieningen dat er meerdere jongeren (niet in zorg) in en uit de woonvoorziening lopen. Er is weinig zicht op wie 'in huis' is.

Medewerker: "We hebben ook een jongere met een ernstig drugsprobleem. Dat is heel erg gevaarlijk, hij gebruikt alles door elkaar heen. Hij giet voor je neus MDMA in zijn thee. Dan gaan we sigaretten met hem kopen in plaats van dat we hem MDMA laten gebruiken. Daar zit de winst dan".

In de KWV en studio's van Parlan verblijven onder andere jongeren met een verstandelijke beperking of met een psychische stoornis. De inspectie hoort in een gesprek met medewerkers bijvoorbeeld over een jongere met een IQ van 53 die herhaaldelijk in risicovolle situaties terecht komt. De inspectie trof in één ander cliëntdossier een aanvraag voor een Wlz-indicatie aan voor een jongere met autisme. In de reactie op het conceptrapport geeft de bestuurder van Parlan aan dat het – ondanks pogingen daartoe – slechts een enkele keer lukt om deze jongeren passende hulp te bieden vanuit de Wlz, omdat het CIZ nauwelijks indicaties afgeeft aan kinderen onder de 18.

Uit de antwoorden op de vooraf toegestuurde vragenlijst blijkt dat Parlan een aantal contra-indicaties hanteert. Jongeren kunnen niet bij de KWV of studio's terecht indien zij ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag vertonen, wanneer zij ernstige eetproblematiek hebben waarvoor medisch toezicht nodig is of als sprake is van zeer acute suïcidaliteit. Ook geldt een contra-indicatie voor kinderen die de Nederlandse taal niet machtig zijn en voor kinderen met ernstige lichamelijke handicaps. De bestuurder en de inhoudelijk directeur benoemen dat het voor 80 tot 90% van de kinderen uit de doelgroep lukt om passende hulp te bieden, voor de overige kinderen geldt een maatwerkconstructie (bijvoorbeeld 1-op-1 begeleiding). Volgens de medewerkers komt het incidenteel voor dat het niet lukt om een jongere bij een voorziening van Parlan of één van de andere consortia in Noord-Holland te plaatsen vanwege zijn problematiek. Dan wordt een jongere buiten de regio geplaatst. De bestuurder en inhoudelijk directeur benoemen een voorbeeld van een jongere met zeer ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag die naar een JeugdzorgPlusvoorziening buiten de regio is geplaatst.

Onderwijs en dagbesteding

Omdat de jongeren in kleinschalige woonvoorzieningen of studio's verblijven, verspreid over het hele werkgebied van Parlan, is er niet één school verbonden aan de woningen. Het is de bedoeling dat de jongeren (speciaal) onderwijs volgen op een school in de buurt. De gedragswetenschappers benoemen dat dit vanuit de visie van Parlan een mooi streven is, maar dat dit in de praktijk moeilijk is om te organiseren. Zij vertellen dat dit komt omdat de scholen vanuit een andere visie werken, met meer of andere regels (zoals geen kauwgom kauwen, op tijd komen, kledingvoorschriften). Het is volgens de gedragswetenschappers in de praktijk heel lastig om te zorgen dan een jongere naar school mag blijven komen. Het vergt een lange adem. Parlan investeert hierin door psycho-educatie te bieden aan docenten en waar nodig mee de klas in te gaan, zo vertellen de gedragswetenschappers. Verder vertellen de gedragswetenschappers dat binnenkort medewerkers van Parlan worden ingezet die de vertaalslag kunnen maken van de zorg vanuit Parlan naar het onderwijs (hoe werkt Parlan met de jongere, hoe zou dit kunnen in de klas).

De gedragswetenschappers benoemen dat het naast onderwijs, ook lastig blijkt om werkplekken, stageplekken of een sport te organiseren voor de jongeren. In de praktijk gaan alle jongere kinderen van de woning in Beverwijk naar school, waarvan één twee uur in de week. Een medewerker van de studio's in Heerhugowaard geeft aan dat het jongeren 'verbazingwekkend goed' lukt om naar school of stage te gaan of een baantje te hebben.

Twee van de jongeren hebben geen daginvulling. Wat hierin bevorderend werkt is dat zij een eigen bijdrage moeten betalen aan de huur van de woning. Deze eigen bijdrage krijgen zij volgens de medewerkers terug bij het verlaten van de woning, dit weten de jongeren niet. Eén van de jongeren die woont in de KWV in Heerhugowaard heeft geen daginvulling, één jongere gaat naar school en drie hebben deels of beschut werk. Drie jongeren van de KWV en studio's in IJmuiden hebben geen daginvulling buiten de deur, vier hebben school of werk. Alle jongeren van de KWV in Haarlem hebben een plek op school, zo blijkt uit het overzicht dat de inhoudelijk directeur tijdens het gesprek heeft aangereikt.

Uit de gesprekken met jongeren, ouders, medewerkers en verwijzers komt naar voren dat de schoolgang van de jongeren in de praktijk ook afhankelijk is van de motivatie van een jongere en de angst of weerstand die de jongere soms heeft vanwege eerdere ervaringen met het onderwijs. Hierdoor is sprake van schoolverzuim. Volgens het werkdocument / handboek van Parlan 'Wat is een KWV' is het de bedoeling dat een jongere die niet naar school gaat wel geactiveerd wordt, bijvoorbeeld door huishoudelijke klusjes of door boodschappen te doen met de begeleider.

De vijf jeugdigen die de inspectie heeft gesproken gaan niet of nauwelijks naar school, zij vertellen dat anderen wel naar school gaan. Een verwijzer vertelt dat de schoolgang van de jongere afhankelijk is van de vraag of de jongere zijn bed uitkomt en zijn medicatie inneemt. De manier waarop de jongeren hun dag verder invullen, verschilt en is afhankelijk van de wens van de jongere. De jongeren vertellen dat er geen 'dagprogramma' is, maar sommige locaties wel een dagstructuur met eetmomenten hebben. De ouders die de inspectie heeft gesproken zijn kritisch op de manier waarop hun kind de dagen vult.

Ouder: "Is er een dagprogramma? Mijn kind heeft Netflix uitgespeeld en heeft geen goede invulling van de vrije tijd. Schermtijd is soms 18 uur per dag. De begeleiders houden mijn kind langs de zijlijn in de gaten, ze heeft meer structuur en begeleiding nodig".

Vervolgaanbod

Jongeren kunnen zo lang in de KWV of studio's blijven wonen als zij willen, in elk geval tot hun 23^e. Dit betekent dat in het toezicht weinig knelpunten naar voren zijn gekomen ten aanzien van het organiseren van vervolgaanbod.

Conclusie en verbeterpunten

De inspectie is positief over de inzet en vasthoudendheid van de medewerkers ('lange adem') van Parlan voor jongeren met complexe problematiek, die niet of beperkt gemotiveerd zijn voor hulp en een gevaar voor zichzelf of hun omgeving vormen. Het is voor de jongeren van grote waarde dat zij een vaste woonplek hebben waar zij mogen blijven. De inspectie kan niet beoordelen in hoeverre de hulp aansluit op de verklarende analyse, omdat deze voor de meeste jongeren ontbreekt.

De inspectie constateert dat verbetering nodig is bij Parlan op het volgende punt om tot passende hulp te komen:

- Voor jongeren die een gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen, zet Parlan onvoldoende in om de (acute) ontwikkelingsbedreiging weg te nemen en de veiligheid van anderen te borgen. De inspectie constateert handelingsverlegenheid en een normvervaging bij de medewerkers ten opzichte van de ernstige risico's die jongeren (en medewerkers) soms lopen, dat wil zeggen dat de acceptatie van deze risico's en feitelijke gevaarlijke situaties hoog is.

De inspectie ziet daarnaast de volgende verbeterpunten voor Parlan in samenwerking met de opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners:

- Het opstellen van een verklarende analyse voorafgaand aan plaatsing.
- Verbetering van de samenwerking met het onderwijs.

Thema 2: Preventie van vrijheidsbeperking

In dit thema kijkt de inspectie naar wat de hulpaanbieder doet om de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen te voorkomen, waarbij het belangrijk is dat preventie plaatsvindt voor, tijdens en na opname van jongeren in de JeugdzorgPlus.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
2	Preventie van vrijheidsbeperking
<p>De inspectie verwacht dat de instelling al het mogelijke probeert om vrijheidsbeperking van een jongere te voorkomen door voorafgaand aan de plaatsing opties ter voorkoming van gedwongen plaatsing af te wegen en een jongere niet buiten kantoortijden op te nemen, m.u.v. acute crisis. Daarnaast verwacht de inspectie dat jeugdzorgwerkers met jongere en ouders signaleringsplannen opstellen en alternatieve interventies inzetten en deze opnemen in het hulpverleningsplan ter voorkoming van vrijheidsbeperking. Tot slot verwacht de inspectie dat jongeren bij binnenkomst geïnformeerd worden over de huisregels, klachtenregeling en vertrouwenspersoon.</p>	

Bevindingen van de inspectie

Plaatsing

Uit de gesprekken met de gedragswetenschappers en medewerkers blijkt dat spoedplaatsingen bij de KWV en studio's niet plaatsvinden. Dit omdat eerst een brede intake plaatsvindt met de jongere, ouders en verwijzers, doorgaans eerst intensief ambulante hulp wordt ingezet vanuit een RIT en sprake is van een wachtlijst voor de woningen. Bij de brede intake zijn alternatieven voor een uithuisplaatsing en het wonen in een KWV of studio ook onderwerp van gesprek.

Signaleringsplan

In de vooraf aan de inspectie aangeleverde antwoorden op de vragenlijst geeft Parlan aan signaleringsplannen niet passend te vinden: "Bij signalering ben je eigenlijk al te laat. Bij signaleringsplannen gaat het om zichtbaar gedrag, maar we zoeken naar de behoefte die er onder ligt". Dit is de visie die de gedragswetenschappers en de medewerkers van de woning in Beverwijk ook uitdragen in het gesprek met de inspectie.

In de praktijk blijken andere locaties wel gebruik te maken van signaleringsplannen, bijvoorbeeld de KWV in IJmuiden. Medewerkers van beide locaties in Heerhugowaard werken voor sommige jongeren ook met signaleringsplannen, de medewerkers vertellen dat deze signaleringsplannen ook regelmatig worden aangepast en beschikbaar zijn voor zzp'ers. Het werkdocument / handboek van Parlan 'Wat is een KWV' beschrijft de mogelijkheid om een signaleringsplan op te stellen om een crisissituatie of een escalatie te voorkomen.

Eén van de jongeren die de inspectie heeft gesproken, vertelt een signaleringsplan te hebben. De overige jongeren niet. Ouders zijn niet bekend met de signaleringsplannen. De inspectie heeft in sommige dossiers een (verouderd) signaleringsplan gezien.

Alternatieve interventies

Medewerkers benoemen dat agressieproblemen van jongeren afnemen naarmate zij langer verblijven bij een KWV of in een studio. Dit komt volgens de medewerkers doordat een jongere een band op kan bouwen met de medewerkers en rust ervaart doordat hij onvoorwaardelijk mag blijven. De inspectie was tijdens haar bezoek aan één van de locaties getuige van een situatie waarbij een jongere een hoog spanningsniveau had. Vervolgens zag de inspectie hoe een medewerker er in slaagde deze jongere met inzet van de Triple-C methodiek tot rust te brengen. De medewerker bleef in de nabijheid van de jongere, bleef rustig praten, erkende de emoties van de jongere en deze werd weer rustig. Daarna kon de medewerker feedback geven op hoe de spanning was ontstaan. Andere jongeren vertellen dat het vaak helpt om even met rust gelaten te worden en in gesprek te gaan op het moment dat de spanning wat is gezakt.

Medewerker: "Ik ben een keer geslagen door een jongere, toen ben ik uit de situatie gestapt en hebben we via Whatsapp besproken wat we beiden kunnen doen om de situatie veilig te houden. We hebben toen besloten dat we het incident niet direct, maar de volgende dag zouden gaan bespreken".

Medewerkers benoemen dat zij de 'strijdmodus' niet aangaan met een jongere, maar dat ze continu het gesprek blijven voeren en jongeren willen laten ervaren dat ze zonder voorbehoud welkom zijn. Wat volgens hen werkt, is dingen samen met de jongere doen, nabijheid tonen en aandacht geven aan het positieve. Ook is het belangrijk om niet te straffen bij een misstap, maar situaties te bespreken en gezamenlijk de draad weer op te pakken. De medewerkers geven voorbeelden van hoe zij omgaan bij (dreigende) escalatie.

In de woning met de jongere kinderen in Beverwijk wonen kinderen die soms kunnen spugen, bijten, slaan of de deur uitlopen. Medewerkers blijven dan bij het kind in de buurt en geven nabijheid. Een medewerker zorgt dan dat zij in het zicht is van de jongere en biedt zo veiligheid. Medewerkers geven aan dat zij getraind zijn om vroegtijdig te signaleren, waardoor zij alert zijn op oplopende spanning en daarop anticiperen. Als een jongere 's avonds de deur uitloopt, dan is de afspraak dat de late dienst langer blijft, zodat een medewerker achter de jongere aan kan lopen. Medewerkers benoemen ook dat dit een zoektocht is: Ouders zeggen tegen medewerkers dat zij liever hebben dat het kind wordt vastgepakt, dan dat het de deur uitloopt.

Oudere kinderen van de andere woningen lopen vaak even de deur uit als de spanning oploopt en zijn dan meestal na korte tijd weer terug, vertellen de medewerkers. Ook als jongeren zich in (potentieel) onveilige situaties begeven, zoeken medewerkers naar manieren om contact te houden met de jongere. Jongeren laten zelfs onder die omstandigheden meestal weten waar ze zijn en hoe het met ze is, zo vertellen de medewerkers.

Informereren jongeren en ouders over huisregels, klachtenregeling en vertrouwenspersoon

De medewerkers vertellen hoe zij jongeren die in een KVV komen wonen een warm welkom bieden en samen kijken naar de gewenste inrichting van de kamer etc. Dit lukt goed omdat de plaatsing is voorbereid en niet in een crisissituatie gebeurt. De jongeren vertellen dat zij bij binnenkomst geïnformeerd zijn over de huisregels en dat het aantal huisregels beperkt is tot het niet roken, het niet gebruiken van alcohol en drugs op de kamer en rekening houden met elkaar. Ook geldt voor alle woningen een (ruime) thuiskomtijd. De medewerkers vertellen dat het handhaven van de huisregels op het gebied van alcohol, drugs en sigaretten in de praktijk niet haalbaar is en geven hier ook voorbeelden van (zie thema 1). Uit de voorbeelden van de medewerkers blijkt verder dat de thuiskomtijd een afspraak is die jongeren niet altijd nakomen. Hierop reageren medewerkers niet met een pedagogische of vrijheidsbeperkende maatregel, maar bijvoorbeeld met een 'Fijn dat je er weer bent, slaap lekker'.

De meeste jongeren en de medewerkers zijn niet bekend met de vertrouwenspersoon van Jeugdstem. De medewerkers zetten ook vraagtekens bij de meerwaarde van een dergelijke vertrouwenspersoon. Alleen bij de woonvoorziening in Heerhugowaard komt volgens de jongeren en medewerkers wel eens een vertrouwenspersoon, maar die is vaak zo weer weg. Medewerkers vertellen dat zij het met jongeren bespreken als zij een klacht hebben, maar dat zij de jongeren niet actief informeren over de klachtenprocedure. Ook de gedragswetenschappers worden door medewerkers genoemd als potentiële gesprekspartner wanneer jongeren een klacht zouden hebben.

Jongeren en ouders ontvangen een informatiebrief voorafgaand aan de plaatsing. De informatiebrief voor jongeren en de informatiebrief voor ouders/verzorgers bevat wel een verwijzing naar de website voor informatie over de klachtenprocedure en een verwijzing naar de website van Jeugdstem.

Vrijheidsbeperkende maatregelen in hulpverleningsplan

De hulpverleningsplannen bevatten geen vrijheidsbeperkende maatregelen. Als een vrijheidsbeperkende maatregel wordt ingezet, dan is dit volgens de medewerkers een noodmaatregel die niet in het hulpverleningsplan staat. In de hulpverleningsplannen zijn ook geen alternatieven beschreven voor de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen.

Conclusie en verbeterpunten

De inspectie concludeert dat Parlan er met de ketenpartners in slaagt om geen jongeren te plaatsen in een crisissituatie. Hierdoor kunnen de jongeren goed voorbereid worden op hun nieuwe woonplek. Parlan slaagt er met de Triple-C methodiek en met de hiervoor intrinsiek gemotiveerde medewerkers goed in om alternatieve interventies in te zetten die (agressie)incidenten helpen voorkomen.

De inspectie constateert daarnaast dat bij Parlan verbetering nodig is op de volgende punten:

- Het opstellen van signaleringsplannen met de jongere en zijn ouders en het gebruik van signaleringsplannen. Goed gebruik van signaleringsplannen helpt zowel jongeren als medewerkers (en invalkrachten) om het gesprek met een jongere aan te gaan over wat te doen als de spanning oploopt en om een escalatie te voorkomen.
- In samenwerking met Jeugdstem zorgen voor actieve betrokkenheid van vertrouwenspersonen bij de jongeren die in de KWV en de studio's wonen.
- Het actief informeren van jongeren en ouders over de klachtenprocedure.

Thema 3: Uitvoering en toetsing van vrijheidsbeperkende maatregelen

Het uitgangspunt bij de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen moet zijn: 'Nee, tenzij'. Dat is waar de inspectie in dit thema naar kijkt. De inspectie kijkt ook of de hulpaanbieder, als vrijheidsbeperkende maatregelen wel worden ingezet, voldoet aan bepaalde voorwaarden en of belangrijke rechtsbeginselen in acht worden genomen.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
3	Uitvoering en toetsing van vrijheidsbeperkende maatregelen
De inspectie verwacht dat de instelling bij de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen uitgaat van het 'nee, tenzij' principe waarbij vrijheidsbeperving alleen wordt ingezet nadat alternatieven zijn geprobeerd, de toepassing multidisciplinair is afgewogen en proportioneel is. Ook verwacht de inspectie dat de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen overeenkomstig de daar bijbehorende instructies verloopt.	

Bevindingen van de inspectie

Inzet vrijheidsbeperkende maatregelen

De inspectie hoort van medewerkers, gedragswetenschappers, de bestuurder en de inhoudelijk directeur dat vrijheidsbeperkende maatregelen binnen Parlan nauwelijks worden ingezet. Indien er voor de jongere toch een risicovolle of onveilige situatie ontstaat, wordt dit altijd met de medewerkers onderling besproken en wordt hierbij een gedragswetenschapper betrokken. Alleen als sprake is van een acuut veiligheidsrisico kan een jongere worden vastgepakt, geven de gedragswetenschappers aan. Zij benoemen dat dit met name in de woning met jongere kinderen in Beverwijk wekelijks nodig is voor de veiligheid van andere kinderen of van het kind zelf.

Het werkdocument / handboek van Parlan 'Wat is een KVV' beschrijft dat in noodsituaties het *Protocol Vrijheidsbeperkende Maatregelen* wordt toegepast. Het werkdocument geeft voorbeelden van noodsituaties, zoals een forse vechtpartij (fysiek), een kind dat werkelijk dreigt van het dak te springen of een kind dat met scherpe voorwerpen zichzelf of een ander iets aan wil doen.

Geen van de woonvoorzieningen heeft een afzonderlijke veilige ruimte waarin jongeren op eigen verzoek naar toe kunnen of kunnen worden geplaatst om tot rust te komen.

Toepassing vrijheidsbeperkende maatregelen

Gedragswetenschapper: "In onze woning hebben sommige kinderen de neiging te stelen. Dan is de vraag: 'Joh lieverd, heb je misschien nog iets in je zak gestopt?'"

De inspectie heeft bij de jongeren en ouders uitgevraagd of en zo ja welke vrijheidsbeperkende maatregelen worden ingezet. Hieruit blijkt dat urinecontroles, fouilleren, deursignalering, beperking van en toezicht op bezoek, media, telefoon en briefverkeer niet voorkomen. De verplichting om op je kamer te verblijven bij alcohol- of drugsgebruik bij de woonvoorziening in Haarlem was er volgens een jongere voorheen wel, maar tegenwoordig bijna niet meer.

Soms vraagt een jongere aan de begeleiders om bezoek van onveilige contacten te verbieden (zoals een drugshandelaar, of een gewelddadige partner), omdat de jongere dit zelf niet lukt. Dan gebeurt dit op verzoek van de jongere, volgens de medewerkers.

Medewerkers vertellen dat de voordeur van de woonvoorziening in Beverwijk soms op slot gaat om weglopen te voorkomen. Medewerkers van de woonvoorziening in Beverwijk vertellen dat zij een jongere alleen in een noodsituatie (waarbij een gevaarlijke situatie ontstaat voor het kind of anderen in zijn omgeving) vastpakken en dat zij dit op een wiegende, kindvriendelijke manier doen, conform de Triple-C methodiek. In de dossiers leest de inspectie terug dat het vastpakken plaatsvindt in gevaarlijke situaties.

De omschrijving van de interventies in de dossiers maakt het voor de inspectie niet altijd duidelijk wat de medewerkers precies aan vrijheidsbeperkende maatregelen hebben ingezet. De inspectie ziet in de dossiers dat bij sommige kinderen de inzet van een noodmaatregel herhaaldelijk gebeurt. Een ouder benoemt dat dit ook voor haar kind geldt, dat deze vaker wordt vastgepakt en hierbij ook wordt gefixeerd.

De medewerkers van de studio's in Heerhugowaard zoeken naar manieren om zicht te houden op wat er in de studio's gebeurt en wat jongeren op hun kamer hebben. Dit hangt samen met een recent incident waarbij een grote hoeveelheid verboden middelen in een studio bleek te zijn verborgen. De medewerkers vertellen dat zij geen kamercontroles toepassen. Wel bezoeken zij nu vaker de jongeren in hun studio voor een gesprekje en om in hun aanwezigheid even rond te kijken, zo zeggen zij. Een jongere in een studio vertelt dat de begeleiders ook zijn kamer bezoeken als hij zelf afwezig is (zie voorbeeld).

Jongere: "Kamers worden wel eens gecontroleerd. Dan kijken begeleiders of het schoon is of dat het opgeruimd is. Ze komen vaak controleren als ik niet thuis ben, anders heeft het ook geen zin. Dan gaan ze met de sleutel naar binnen, ik vind dat niet erg. Als ik vervolgens te horen krijg dat het een rommel is, dan ruim ik het gewoon op. Het is één keer gebeurd dat een begeleider met sleutel naar binnen kwam toen ik lag te slapen. Ik had niet op appjes gereageerd, daarom kwamen ze kijken."

In de woning voor de jongere kinderen in Beverwijk worden de telefoons die daar verblijven 's nachts ingenomen, dit is per jongere afgestemd en besproken. Hierover heeft overleg met de jongeren zelf en de ouders plaatsgevonden. Dit beschouwen de medewerkers als een pedagogische maatregel die in lijn is met de leeftijd en de ontwikkelingsfase van deze jongeren.

De inspectie komt bij het dossieronderzoek herhaaldelijk tegen dat jongeren voor een 'time out' tijdelijk op een andere locatie worden geplaatst, waarbij een jongere 24 uur niet op de groep mag zijn. Dit gebeurt bijvoorbeeld na een incident of een situatie van onveiligheid. Deze maatregel sluit niet aan bij de methodiek zoals beschreven in het werkdocument, waarin steeds benoemd wordt dat 'iets afnemen' een straf is, en dat straffen niet worden ingezet omdat dit niet werkt. Een time out is te zien als vrijheidsbeperkende maatregel (artikel 6.3.1., lid 2 onder c van de Jeugdwet).

Conclusie en verbeterpunten

De inspectie concludeert dat Parlan er op een aantal locaties in slaagt om nauwelijks tot geen vrijheidsbeperkende maatregelen toe te passen. De inspectie constateert dat op de onderstaande punten verbetering nodig is:

- Op een aantal locaties worden wel vrijheidsbeperkende maatregelen toegepast, terwijl de jongeren die daar verblijven geen machtiging gesloten jeugdhulp hebben. Dit is wettelijk niet toegestaan.
- Wanneer vrijheidsbeperkende maatregelen herhaaldelijk bij een jongere moeten worden toegepast vanwege acute noodsituaties, dan is het noodzakelijk om af te wegen of de geboden hulp voor deze jongere wel passend is en wat er nodig is om meer passende hulp binnen de wettelijke kaders te bieden. Bijvoorbeeld door een gesloten machtiging aan te vragen en bij de uitvoering conform de veldnormen te handelen.
- Vrijheidsbeperking (zoals kamercontrole, voordeur op slot en vastpakken terwijl geen sprake is van een noodsituatie) in de open voorzieningen is niet toegestaan.

Thema 4: Evaluatie en reflectie

In dit thema kijkt de inspectie naar wat de hulpaanbieder en de medewerkers doen om op passende wijze te leren van de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen, om dit uiteindelijk af te kunnen laten nemen.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
4	Evaluatie en reflectie
De inspectie verwacht dat er na inzet van een vrijheidsbeperkende maatregel altijd een evaluatie plaatsvindt met jongere, ouders/verzorgers en medewerkers om van te leren en ter vermindering van stress en trauma. Ook verwacht de inspectie dat het signaleringsplan na iedere incident met de jongere wordt besproken en geëvalueerd. Tot slot verwacht de inspectie dat de instelling het inzetten van alle vrijheidsbeperkende maatregelen registreert en analyseert op zowel jongere- team- als organisatieniveau om op de inzet en het beleid van vrijheidsbeperking te kunnen reflecteren en deze (verder) terug te dringen.	

Bevindingen van de inspectie

Ouders geven aan dat zij geïnformeerd worden als een incident met hun kind heeft plaatsgevonden. In de dossiers is niet goed navolgbaar hoe incidenten worden opgevolgd. Het wordt niet beschreven of en hoe er wordt geëvalueerd. De medewerkers vertellen dat zij incidenten in de incidentenregistratie opnemen als dit situaties zijn die afwijken van wat 'normaal' is voor een jongere. Medewerkers lichten toe dat drugsgebruik bijvoorbeeld niet in de incidentenregistratie wordt opgenomen als een jongere structureel drugs gebruikt. Wel nemen zij dit op in de dagrapportages. In de dossiers ziet de inspectie inderdaad beschrijvingen van incidenten in de dagrapportages terug, die niet in de incidentenregistratie staan (waardoor Parlan ze niet kan meenemen in de overkoepelende analyse van incidenten).

De inspectie ziet in de dossiers geen afzonderlijke registraties en geen evaluaties terug van vrijheidsbeperkende maatregelen als deze (in geval van nood) worden ingezet. Ook is niet terug te zien of de hulpverlenings- en (indien aanwezig) signaleringsplannen worden besproken en eventueel aangepast naar aanleiding van incidenten of inzet van een vrijheidsbeperkende maatregel.

Medewerkers vertellen dat incidenten eens per twee weken in de teamvergaderingen worden besproken. Daar zijn de pedagogisch medewerkers, stagiaires, gedragswetenschappers, leidinggevenden, en de regiebehandelaar bij aanwezig.

Conclusie en verbeterpunten:

De inspectie constateert dat op onderstaande punten verbetering nodig is:

- De registratie en evaluatie van zowel incidenten als van vrijheidsbeperkende maatregelen.
- Registratie, evaluatie en reflectie van de (herhaaldelijke) inzet van een vrijheidsbeperkende maatregel bij een jongere als noodmaatregel (zie ook thema 2).

Thema 5: Bestuurlijke organisatie en cultuur van team en organisatie

Het is belangrijk dat het bestuur van de hulpaanbieder zorgt voor de randvoorwaarden waaronder medewerkers kunnen werken aan het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen. In dit thema kijkt de inspectie hiernaar.

Onderstaand leest u de bevindingen van de inspectie, wat hierin opvalt en welke factoren van invloed zijn op dit thema.

Thema	
5	Bestuurlijke organisatie en cultuur van team en organisatie
De inspectie verwacht dat de directie leiderschap en urgentie toont gericht op voortdurende verbetering en het creëren van voorwaarden waaronder scholing, stabiele en passende personeelsformatie en een maximale groepsgrootte van 4 tot 6 jongeren waardoor medewerkers kunnen werken aan het terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen.	

Bevindingen van de inspectie

Visie

De bestuurder en inhoudelijk directeur van Parlan benoemen dat de visie die Parlan samen met de ketenpartners in Noord-Holland heeft uitgewerkt, fundamenteel afwijkt van andere JeugdzorgPlus-instellingen. In deze visie staat de vaste woonplek van een jongere centraal, ongeacht de problematiek. Tijdens het wonen zijn de medewerkers de hele dag bezig om te proberen het gedrag van een jongere om te buigen, zo vertellen de bestuurder en de inhoudelijk directeur: "Behandeling is de leer van het gewone leven". De bestuurder en de inhoudelijk directeur benoemen dat dit de essentie van de behandeling is en dat dit wel acht jaar kan duren.

De inspectie hoort in de gesprekken met medewerkers, en gedragswetenschappers dat de hele organisatie is doordrongen van deze visie en ook volgens deze visie werkt. De inspectie hoort tegelijkertijd ook van medewerkers terug dat zij zorgen hebben of zij elke jongere voldoende bescherming en veiligheid kunnen bieden.

Stabiliteit en bezetting personeel

Wat betreft de stabiliteit van personeel merken de medewerkers op dat hierin verschillen zijn tussen de groepen. Op de groepen staan grotendeels vaste teams, maar de medewerkers vertellen dat op de ene groep meer zzp'ers worden ingezet dan op de andere groep. Wanneer er zzp'ers worden ingezet, werken de groepen zoveel mogelijk met vaste zzp'ers. Voor de vaste medewerkers is meestal niet bekend welke opleiding of achtergrond een zzp'er heeft.

Op verschillende locaties is overdag één medewerker aan het werk. Dit kan ook een zzp'er zijn. De gedragswetenschappers vertellen dat de financiering vanuit gemeenten van invloed is op de begeleiding die op een groep of voor een jongere kan worden ingezet. En dat de afspraken rondom financiering ook verschillen tussen de gemeenten en daarmee tussen de KWV (zie paragraaf randvoorwaarden).

De medewerkers benoemen dat zij zelf heel duidelijk hun grenzen moeten aangeven naar hun leidinggevenden en dat de ernst van de risico's die jongeren en medewerkers lopen door de leidinggevenden soms (te) laag wordt ingeschat. Bijvoorbeeld in onveilige situaties voor jongeren en voor de medewerkers zelf. Maar ook als het gaat om hun eigen inzet, het nemen van risico of de inzet van de privé-eigendommen. Bijvoorbeeld bij situaties die eerder in het rapport zijn benoemd, zoals jongeren die zich in een criminele circuit begeven en waarbij omgekeerd ook criminele activiteiten plaatsvinden in en rond de woning, (overmatig) druggebruik en agressie van een jongere in de privé-auto.

Deskundigheidsbevordering

Parlan besteedt veel aandacht aan de deskundigheidsbevordering van medewerkers. Dit hoort de inspectie terug in gesprekken met medewerkers, gedragswetenschappers, bestuurder en inhoudelijk directeur. Alle medewerkers zijn of worden momenteel getraind in de Triple-C methodiek. Dit gebeurt per team, met de medewerkers en gedragswetenschapper samen. In de gesprekken met de medewerkers hoort de inspectie terug dat zij de nodige tijd krijgen én nemen voor reflectie met elkaar, zowel op het gedrag van de jongeren als op hun eigen handelen. De medewerkers hebben intervisie samen met medewerkers van KWV van andere organisaties. Dit is gefinancierd en gefaciliteerd vanuit het Bovenregionale Expertise Netwerk voor Noord-Holland, zo vertellen de medewerkers.

De medewerkers worden niet getraind in het vastpakken en vasthouden van jongeren, met uitzondering van de medewerkers van de woning met jongere kinderen in Beverwijk. Daar zijn medewerkers getraind in het vastpakken op een kindvriendelijke manier volgens de Triple-C methodiek.

Zzp'ers wordt wel aangeboden om de trainingen te volgen die het vaste personeel ook volgt, maar zij maken hier over het algemeen geen gebruik van. De gedragswetenschappers benoemen dat zzp'ers er ook voor kunnen kiezen om niet bij vergaderingen aan te sluiten. Parlan heeft het volgen van de trainingen of de aanwezigheid bij overleg niet verplicht gesteld aan de zzp'ers.

Randvoorwaarden

Medewerkers en gedragswetenschappers benoemen de verschillende werkwijzen bij gemeenten als belemmerend om passende (aanvullende) hulp in te zetten, zoals bijvoorbeeld therapie of één-op-één begeleiding. Zo financiert de ene gemeente heel kort de intensief ambulante begeleiding van een jongere, terwijl de andere gemeente wel bereid is het hele traject te financieren. Volgens de gedragswetenschappers kan dit zelfs per medewerker van een gemeente verschillen.

De gedragswetenschappers benoemen ook andere knelpunten bij het inzetten van (aanvullende) hulp, zoals de vereiste van een gemeente om behandelinformatie over een jongere te verstrekken, of resultaatgestuurde financiering². Een gedragswetenschapper geeft een voorbeeld van een jongere waarvan de (psychiatrische) problematiek steeds ernstiger wordt en steeds verder achteruit gaat. Om de behandeling te kunnen starten en de financiering rond te krijgen, ziet zij zich genoodzaakt om kleine (want haalbare) doelen te stellen. Parlan zet voor de jongeren die al bij hen verblijven de noodzakelijke (aanvullende) hulp vanuit het RIT in, ook als het budgetplafond in een regio is bereikt (zie hierna).

Parlan heeft voor jongeren uit de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond een wachttijd voor de kleinschalige woonvoorzieningen van ongeveer een half jaar. Dit heeft te maken met de consortiavorming en de budgettering vanuit die regio's (zie hierna). Voor de andere regio's geldt geen wachttijd van een half jaar. De bestuurder benoemt in het gesprek dat de wachttijd daarnaast komt doordat er moeite is met het vinden van passende huisvesting, wat uitbreiding van het aanbod bemoeilijkt. De bestuurder vertelt dat bij de beëindiging van de JeugdzorgPlus-voorziening Transferium een business case is opgesteld met een inschatting van de benodigde woonvormen, waarop een plan is gemaakt waar de jeugdhulpregio's mee in hebben gestemd. Dit loopt echter vast op het vinden van beschikbare en geschikte woningen en inmiddels ook op de financiering.

De bestuurder en de inhoudelijk directeur benoemen dat sinds 2023 sprake is van een andere vorm van financiering in de jeugdhulpregio's Zuid-Kennemerland en IJmond. Daar wordt nu gewerkt met vier consortia die in principe alle vormen van jeugdhulp moeten kunnen bieden. Parlan neemt deel aan één consortium: Planet Young. In deze regio wordt gewerkt met budgetplafonds. Als het budgetplafond bij een aanbieder is bereikt, moet een andere aanbieder (uit een ander consortium) de hulp aan een jongere bieden. Onder thema 1 is benoemd dat Parlan ambulante zorg inzet vanuit de RIT's voor jongeren die in de KVV en studio's verblijven. De bestuurder en de inhoudelijk directeur benoemen dat de rekening hiervoor wel wordt ingediend bij de gemeente, maar niet wordt betaald vanwege het bereiken van het budgetplafond. Dit leidt tot financiële problemen bij Parlan. Vanwege het budgetplafond³ kunnen in de laatste maanden van het jaar geen nieuwe trajecten worden opgestart voor kinderen uit IJmond en Zuid-Kennemerland.

Conclusie en verbeterpunten

De inspectie constateert dat Parlan zich richt op het creëren van goede randvoorwaarden voor medewerkers om jongeren passende hulp te bieden, zonder de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen. Parlan zorgt voor scholing en geeft medewerkers de ruimte te reflecteren en te leren.

² De IGJ en IJenV hebben dit eerder als knelpunt benoemd in het rapport [Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd. Vervolgtoezicht. Regio Noord-Holland en Amsterdam \(2021\)](#), o.a. p8, p24.

³ De IGJ en IJenV hebben dit eerder als knelpunt benoemd in het rapport [Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd. Vervolgtoezicht. Regio Noord-Holland en Amsterdam \(2021\)](#), p34.

De inspectie constateert daarnaast dat op onderstaande punten verbetering nodig is:

- Aandacht voor de zorgen van medewerkers over hun eigen veiligheid en die van de jongeren.
- Inzet van voldoende personeel overdag bij de woningen, zeker indien meerdere jongeren geen dagbesteding hebben.
- (Bij)scholing van zzp'ers in de gehanteerde methodieken.

De inspectie concludeert daarbij dat Parlan ook afhankelijk is van externe factoren. De inspectie ziet de volgende verbeterpunten voor Parlan in samenwerking met de opdrachtgevende gemeenten en ketenpartners:

- Het wegnemen van knelpunten in de toeleiding naar en financiering van (aanvullende) hulp.
- Het realiseren van een toereikend aanbod met verblijf voor de doelgroep.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Parlan uit op 6 december 2023. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Individuele gesprekken met 5 jongeren.
- Telefonische gesprekken met 6 ouders/verzorgers.
- Telefonische gesprekken met 3 verwijzers.
- Gestructureerde interviews met:
 - Bestuurder, inhoudelijk directeur
 - 4 gedragswetenschappers
 - 6 pedagogisch medewerkers in groepsgesprekken
 - 5 pedagogisch medewerkers op locatie
- De check van 7 dossiers van jongeren, onder andere op de aanwezigheid van een signaleringsplan en registratie (mogelijke) inzet en toepassing vrijheidsbeperkende maatregelen. De inspectie zag o.a. de dossiers in van de jongeren waarmee zij heeft gesproken.
- Rondleiding op de locaties.
- Analyse van de volgende documenten:
 - Vooraf ingevulde vragenlijst.
 - Kwartaalrapportages van de KWV.
 - Informatiebrief voor jongeren.
 - Informatiebrief voor ouders en verzorgers.
 - Handboek KWV
 - Incidentenregistratie jan-sep 2023

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl